

Čtvrtek v Nuslích

Nusle, jedna z pražských městských čtvrtí. Přestože jsou nedaleko od středu města, o turistu, cizince tady nezavádíte a s domácími výletníky to není jinačí. Přitom Nusle mají tisíc let starou historii, zajímavá místa, památky, mnoho vzorných měšťanských domů i moderních staveb dnešní doby. Nevadí, alespoň naše čtvrteční vycházka mířící do středu Městské památkové zóny Nusle, na náměstí Bratří Synků a potom do pivovaru, nebude nikým rušená

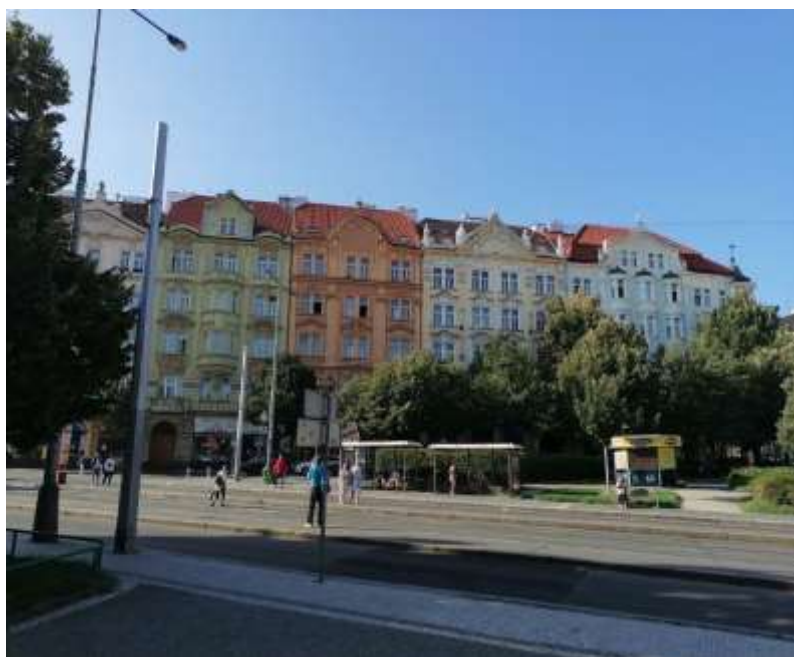
Krásná novorenesanční budova na pozadí naší fotografie je **Nuselská radnice**, ta patří k významným nuselským památkám stejně jako **Národní dům**, kostel svatého Václava, kaple svaté Rodiny a další stavby. Byla postavena v roce 1909 podle návrhu architekta Antonína Turka. Dnes budova radnice slouží jako reprezentační část Úřadu městské části Praha 4.

Náměstí Bratří Synků leží téměř ve středu Městské památkové zóny, vyhlášené v roce 1993. Historie jeho vzniku začala ale podstatně dříve. Vždyť ještě v roce 1850 tady stál **Nuselský barokní zámek** se zahradou a zámecký velkostatek. Vše obklopeno vinicemi. V té době již bylo rozhodnuto, bude se bourat, v plánech již byly zakresleny stavební pozemky pro zástavbu, kterou vidíme dnes. První byl v Nuslích postaven v roce 1870 **Národní dům** (na našem snímku vlevo) a budova původní **Nuselské radnice**.

Nuselský zámek připomíná na náměstí pseudobarokní růžová fasáda domu číslo popisné 1, s obrazem Panny Marie s Ježíškem a ve čtvrtém poschodí s chronogramem Ave Maria a letopočtem 1904 (na našem snímku vlevo). Postupně přibývaly další a další honosné domy až do dnešní podoby náměstí.

Ani s pojmenováním náměstí to nebylo úplně jednoduché. **Původně bylo Riegrovo**, potom Metodějovo, znovu, Riegrovo poté Bratří Synků. Tak se alespoň zachovala na jednom z domů, téměř na střeše, Riegrova busta. Před odchodem z náměstí jsme se ještě zastavili v parčíku u **poesiomatu**, ten byl v roce 2022 věnován umělcům, jejichž život byl nějakým způsobem spjat s Nuslemi. Třeba Rudolfovi Hrušínskému, Tomáši Holému, Jiřímu Schelingerovi, Jaroslavu Haškovi nebo Bohumilu Hrabalovi. Stačí zatočit klikou!

Zajímavá architektura je k vidění i na naší cestě z náměstí v ulicích Sezimova nebo Boleslavova. Na malém prostoru jsou tady téměř vedle sebe hned tři divadla, divadlo Bez hranic, divadlo Debut, to je scéna Vysoké odborné školy herecké a v přilehlém parku víc než známá Fidlovačka.

Na rohu parku, ještě v **Boleslavově** ulici, jsme se také zastavili u nárožního secesního domu s kubistickými detaily, postaveného v roce 1914 podle návrhu architekta Aloise Masáka (oba snímky vpravo).

V parku Na Fidlovačce. Ten není jenom nejstarším parkem na území Prahy, je přece také parkem, v němž stojí divadelní budova **Fidlovačka**, a také skvělým výhledovým místem na Nuselský pivovar, kam míří naše vycházka.

Nuselský pivovar. Jeho založení se připisuje Janu Josefovi z Vrtby v roce 1694. O jeho největší rozmach se zasloužila rodina Waldsteinů, která mu vtiskla současnou podobu. Postupně se Nuselský pivovar stal největším průmyslovým pivovarem střední Evropy. Tolik z jeho historie.

Potom je tu současnost. Rok 1960, ukončení výroby piva, zřízení České vinařské závody, i ty postupně končí, dlouhodobá devastace, potom až rok 2003, vyhlášen kulturní památkou. Rok 2016, archeologický průzkum, a po jeho ukončení povolení ke stavbě **rezidenčního projektu Nuselský pivovar**.

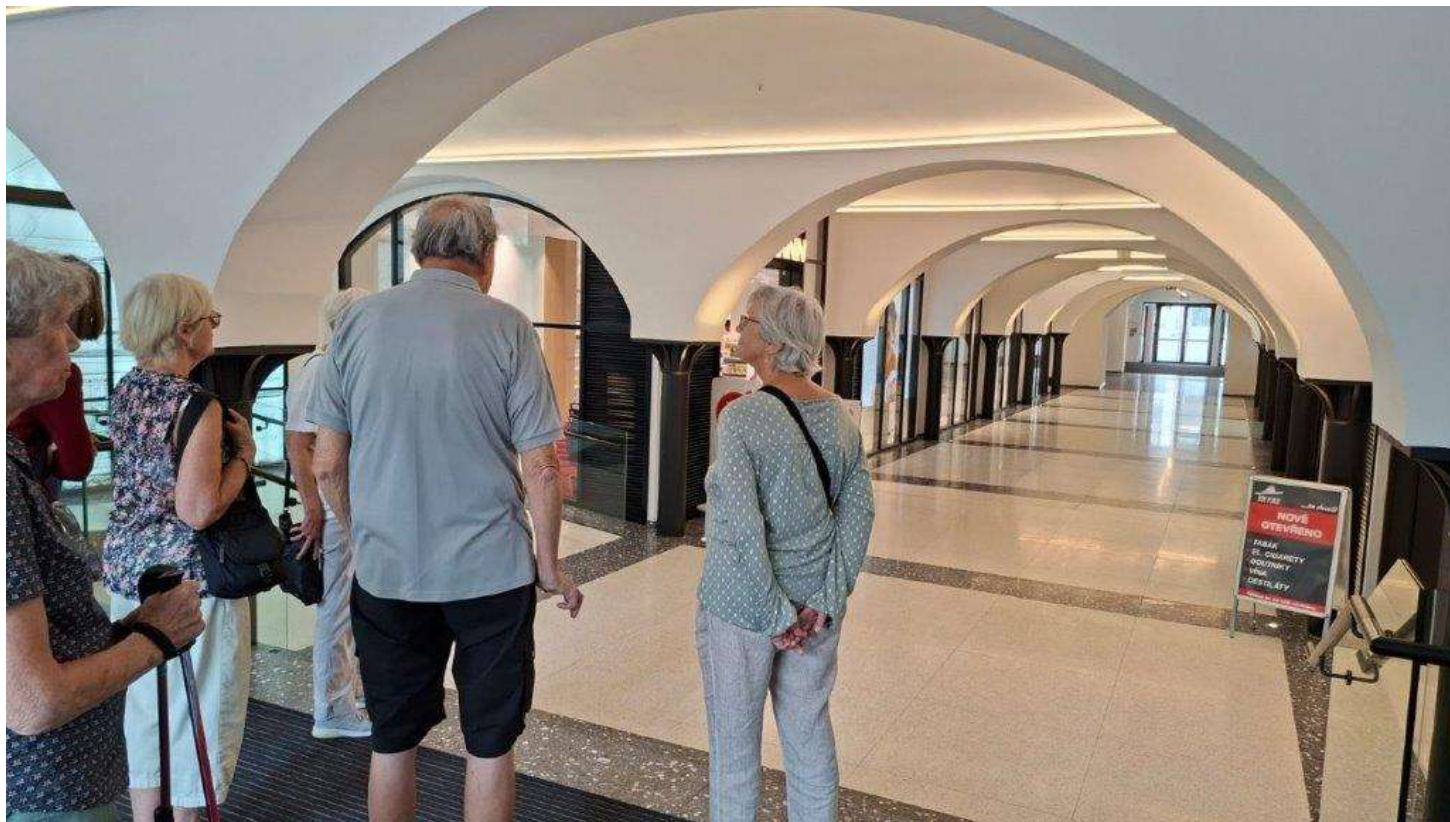
Celý rozsáhlý areál, včetně komínů, se zahalil na tři roky do lešení. Měli jsme možnost postup prací sledovat a nafotit.

A je tady rok 2025, je téměř hotovo a my se chystáme z nového přemostění Botiče vstoupit do luxusní pasáže.

Jen velmi stručně, smlouva s developerem a památkáři vypadala následovně, zachovat a zrekonstruovat vybrané opravitelné budovy podle dobových nákresů, ostatní zbourat a postavit uzavřený bytový rezort. Pojdte se s námi na to podívat. Úplně hotovo sice není, ale zbývají jen malé dodělávky. Do historické obchodní části se stěhují firmy a bytový rezort je již také z části obydlen. **Před námi je exkluzivní obchodní pasáž.**

I vnitřní prostory pivovaru musely být alespoň v hrubé podobě zachovány. Pasáž ústí do venkovního atria ve stylu obchodního a společenského náměstí. Kavárny, restaurace, pekárna již mají nebo připravují posezení venku. Bytová část rezortu je v severní polovině areálu.

Na čestném místě, vedle fontány, je pomník generála **Karla Kutlvašra**, jednoho z největších hrdinů moderních českých dějin. Byl, jako český legionář, hrdinou první světové války a na konci té druhé velel **Pražskému povstání v květnu 1945**, dojednal podmínky kapitulace německých vojsk v Praze. Po únoru 1948, zřejmě „za odměnu“, se stal obětí vykonstruovaného procesu, v němž byl odsouzen k doživotnímu vězení. Byl propuštěn až během amnestie v roce 1960, s podlomeným zdravím, kdy mu zbýval necelý rok života. Ironií osudu je, že v těch svých posledních dnech si musel vydělávat na živobytí právě tady, v Nuselském pivovaru, jako hlídač a noční vrátný. Teprve po revoluci se mu dostalo řádných ocenění in memoriam.

Veřejnou soutěž na jeho pomník vyhrál zlínský výtvarník Ondřej Tichý.

Část bytového rezortu je uzavřená, neveřejná, dělí ji jen nízké kovové plůtky s dvířky na čipovou kartu pro rezidenty. Co šlo, to jsme prohlédli, došli k Botiči, který tvoří jižní hranici celého areálu a podle něj jsme se vydali na závěrečnou část naší vycházky, procházku parkem **Folimanka**. Mrkli na ikonu pražského basketbalu **halu USK Praha**, kterou navrhl již v roce 1976 významný architekt, scénograf, spisovatel a velký sportovec **Jiří Siegel**, vyfotili se s nám již dobře známou figurální groteskou **TŘI Bohumila Zemánka**, českého sochaře a restaurátora. Vycházku jsme ukončili pod pražskými hradbami, tam, kde končí **městská památková zóna Nusle**.

21. srpna 2025 v pražské městské části Nusle, vycházku připravili Mirek a Zdenka Bernátovi., kroniku napsal Mirek, fotografovala Tereza Nosková.

